

УДК 340.134 9477):061.1ЄС

DOI 10.33244/2617-4154.3(20).2025.106-116

Н. В. Добрянська,*кандидат юридичних наук, професор,**доцент кафедри державно-правових і гуманітарних наук,**Таврійський Національний Університет імені В. І. Вернадського**email: Natalya2008@ukr.net***ORCID 0000-0002-6319-0409**

ЗНАЧЕННЯ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ACQUIS ЄС НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті розглядається значення адаптації законодавства України з acquis Європейського Союзу в контексті євроінтеграційних процесів. Встановлено, що зближення правових систем є ключовим елементом у розвитку міжнародних відносин, а його інтенсифікація, особливо в економічній сфері, спричинила формування складних системних зв'язків між основними суб'єктами міжнародного права. Це зі свого боку сприяло створенню інтеграційних міждержавних об'єднань, таких як Європейський Союз. Наголошено, що аналіз робіт провідних науковців підтверджує багатогранність і багатовимірність процесу адаптації українського законодавства до європейських правових стандартів. Цей процес є складним і вимагає системного підходу, координації зусиль різних державних інституцій та врахування особливостей національної правової системи. Особливо підкреслюється роль науки, яка забезпечує теоретичну основу та практичні рекомендації для успішного виконання завдань, пов'язаних із євроінтеграцією.

Розглянуто ключові етапи процесу євроінтеграції України та заходи, здійснені нашою державою в цьому напрямі. Встановлено, що одним із фундаментальних аспектів євроінтеграційного процесу є гармонізація законодавства України з правовими нормами Європейського Союзу. Цей процес є не лише юридичним механізмом, але й каталізатором соціально-економічних і політичних змін у державі. Особливу увагу приділено ролі адаптації законодавства в забезпеченні економічної інтеграції. Зокрема, уніфікація регуляторних норм у сферах торгівлі, конкуренції, захисту прав споживачів та екологічної політики сприяє створенню сприятливих умов для доступу українських товарів і послуг на ринки ЄС. Це зі свого боку стимулює економічний розвиток країни, сприяє залученню іноземних інвестицій і зміцнює позиції України в глобальній економіці.

Також підкреслюється, що адаптація національного законодавства сприяє соціальній інтеграції через впровадження високих стандартів у сфері захисту прав людини, трудових прав, гендерної рівності та соціального забезпечення. Водночас зазначено про ряд викликів, які постають перед Україною в цьому процесі, зокрема: складність

імплементації норм Європейського Союзу в умовах усталених правових традицій, обмеженість фінансових і кадрових ресурсів, а також потреба в забезпеченні ефективного моніторингу виконання прийнятих нормативно-правових актів. Для подолання цих труднощів потрібний системний підхід, налагоджена міжвідомча координація та активна взаємодія з європейськими партнерами.

Ключові слова: *адаптація, гармонізація, наближення, законодавство, acquis communautaire, Європейський Союз, інтеграція, європейський правовий простір, стандарти, європейський ринок, економічна співпраця, інвестиції.*

Постановка проблеми. Адаптація національного законодавства до норм права Європейського Союзу є однією з ключових передумов інтеграції України до європейського правового простору. Цей процес охоплює не лише гармонізацію правових норм, але й забезпечення їхнього ефективного впровадження, що є потрібним для досягнення високих стандартів правової культури, економічного розвитку та соціальної стабільності. Євроінтеграційний курс України, закріплений у стратегічних документах держави, визначає адаптацію законодавства як інструмент зміцнення демократичних інститутів, верховенства права та захисту прав людини. У цьому контексті особливого значення набуває вивчення ролі та значення цього процесу для успішної інтеграції України до ЄС, а також аналіз викликів і перспектив, які супроводжують його реалізацію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окреслена проблематика викликає жвавий інтерес з-поміж української наукової спільноти, оскільки питання адаптації вітчизняного законодавства з правом ЄС нині, як ніколи, набуло своєї актуальності. У контексті досліджуваної проблематики варто звернути увагу на праці С. Абросімова, Н. Бортника, М. Братасюк, В. Бутрименка, Н. Добрянської, С. Єсімова, І. Жаровської, М. Коваліва, В. Костицького, Н. Кузнецової, М. Микієвича, О. Миколенка, В. Муравйова, С. Петкова, М. Сірант, С. Стременовського, М. Федунь, О. Черномаз, І. Яковлюка та ін.

Метою статті є розгляд ролі та значення адаптації національного законодавства до норм права Європейського Союзу з ціллю успішної інтеграції України до ЄС як складного й багатоаспектного процесу.

Виклад основного матеріалу. Як зауважує С. Абросімов, зближення правових систем відіграє ключову роль у розвитку міжнародних відносин, особливо з другої половини ХХ століття, що обумовлено посиленням співпраці в економічній сфері між державними та недержавними суб'єктами різних країн. Процеси глобалізації та регіональної інтеграції сприяли формуванню складних системних зв'язків між основними учасниками міжнародного права, що, зокрема, проявляється у створенні міждержавних інтеграційних об'єднань, як-от Європейський Союз.

Учений цілком обґрунтовано стверджує, що членство в ЄС суттєво впливає на трансформацію національних правових систем держав-членів. Це знаходить відображення у внесенні змін до конституцій та законодавства, які регулюють суспільні відносини у сферах, що передаються під юрисдикцію ЄС. Так, інтеграційні процеси сприяють уніфікації та гармонізації правових норм, забезпечуючи ефективніше функціонування спільного правового простору [1, с. 218].

Я. Фокін наголошує, що з моменту проголошення незалежності України 1991 року до ухвалення Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу 2004 року минув значний період. У цей час органи державної влади України за підтримки ЄС здійснили ряд заходів, спрямованих на створення адаптаційного механізму, який став основою для затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу. Ця Стратегія, визначена Указом Президента України № 615/98 у 1998 році, окреслювала пріоритетні напрями діяльності виконавчої влади до 2007 року з метою формування відповідних передумов для набуття членства України в ЄС. Учений вважає, що ключовим елементом Стратегії стала адаптація національного законодавства до правової системи Європейського Союзу. Зокрема, було передбачено поступове гармонізування правових норм України з європейськими стандартами, що мало сприяти інтеграції в політичній, економічній і соціальній сферах. Впровадження цих заходів розглядалося як засіб для підвищення рівня політичної стабільності, економічного розвитку та соціального добробуту громадян [2].

Адаптація законодавства України до норм права Європейського Союзу (ЄС) є ключовим елементом процесу євроінтеграції, що має на меті забезпечення відповідності національного правового поля стандартам і принципам, закладеним у законодавстві ЄС. Цей процес має не лише юридичне, але й політичне, економічне та соціальне значення, оскільки він сприяє гармонізації правової системи України з європейськими нормами, що є важливою умовою для подальшого зближення з ЄС.

Варто погодитись із М. Федунь у тому, що адаптація законодавства України з правовою системою Європейського Союзу передбачає поступове ухвалення та впровадження законів і підзаконних нормативно-правових актів, розроблених з урахуванням норм права ЄС, а також внесення відповідних змін до чинних правових актів України [3, с. 191].

У Загальнодержавній програмі адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затвердженій 18 березня 2004 року, адаптація законодавства визначається як процес узгодження законів України та інших нормативно-правових актів із *acquis communautaire*. Основною метою цього процесу є досягнення відповідності правової системи України *acquis communautaire* з урахуванням вимог і критеріїв, які Європейський Союз висуває до країн, що прагнуть стати його членами [4].

Термін *acquis communautaire* (з французької – «спільний доробок», «надбання» Співтовариств, нині також *acquis ЕС*) широко використовується в праві Європейського Союзу, проте не має легального визначення в установчих договорах ЄС. Уперше цей термін був застосований у процесі приєднання Данії, Ірландії та Сполученого Королівства до Європейських співтовариств. Однак його офіційне закріплення в установчих документах відбулося лише з ухваленням Маастрихтського договору 1992 року, причому поза контекстом розширення ЄС. Першу спробу тлумачення змісту *acquis communautaire* здійснила Європейська Комісія 29 травня 1979 року у зв'язку із вступом Греції до Європейських співтовариств. У цьому контексті було зазначено, що поняття *acquis communautaire* використовується для визначення умов, яким має відповідати держава-кандидат на вступ до ЄС. Суд Європейського Союзу уточнив, що для країн-кандидатів «увесь *acquis communautaire* повинен бути прийнятий як обов'язковий». Це означає, що

держави, які прагнуть стати членами ЄС, зобов'язані адаптувати своє законодавство до всього обсягу норм і принципів, які становлять *acquis*. Згодом Суд ЄС розширив тлумачення цього терміна, визначивши його як сукупність правових норм, рекомендаційних положень, політичних декларацій і законодавчих ініціатив, які мають регулятивний вплив у правопорядку Європейського Союзу. Важливим аспектом цього визначення є те, що *acquis* охоплює не лише юридично обов'язкові норми, але й акти без юридичної сили, які формують так зване «м'яке» право (*soft law*). Отже, *acquis communautaire* є комплексним поняттям, яке містить як формальні правові акти, так і інструменти «м'якого» регулювання, що разом утворюють основу правового та політичного функціонування Європейського Союзу [5, с. 41–42].

Концепція *acquis communautaire* має ключове значення для забезпечення однорідності, цілісності та стабільності правової системи Європейського Союзу. Її основа полягає в принципі незмінності складових елементів у рамках співробітництва між державами-членами. У зв'язку із цим ЄС у своїх відносинах із третіми країнами прагне максимально захистити «спільнотовий доробок», що становить фундамент правової інтеграції Союзу [5, с. 42].

16 вересня 2014 року було ратифіковано Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [6], якою Україна взяла на себе ряд зобов'язань і, відповідно, приступила до їхнього виконання.

Однією з ключових умов поглиблення співпраці між Україною та країнами-членами Європейського Союзу є потреба в гармонізації та адаптації національного законодавства до стандартів і вимог права ЄС. Цей процес створює базові передумови, без яких неможливо забезпечити перехід до наступних етапів євроінтеграції, зокрема до перспективи вступу України до ЄС. Узгодження мінімальних правових стандартів є основою для розширеної співпраці та сприяє ефективній інтеграції України в європейський правовий простір у майбутньому.

Гармонізація законодавства охоплює комплексний спектр питань і зобов'язань, що виходять за межі формального закріплення норм і рекомендацій. Обмеження цього процесу лише механічним перенесенням положень права ЄС до національного законодавства не гарантує досягнення якісного правового регулювання. Фрагментарний і несистемний підхід до гармонізації може призвести до формальної відповідності, яка не враховує реальних потреб і специфіки правової системи України. Натомість успішна адаптація вимагає глибокого аналізу, системного впровадження та узгодження нормативних актів із реальними суспільними відносинами, що забезпечить відповідність як вимогам ЄС, так і внутрішнім зобов'язанням держави [7, с. 732].

С. Шевченко зазначає, що набуття статусу члена Європейського Союзу є процесом *ad hoc* (поняття «*ad hoc*» (укр. «для цього») означає спрямованість чогось на конкретний випадок, а не на універсальне застосування) для кожної держави, що прагне стати членом ЄС. Попри те, що кожна держава за формою, до прикладу, процедурою, критеріями оцінки, проходить однаковий процес, шлях набуття членства в кожного свій. Нині держав, які прагнуть стати членами ЄС, можна згрупувати в такий спосіб:

по-перше, держави, які готуються подати заявку на членство (аплікаційний етап), – Косово; держави, які подали заявку (оцінювальний етап), – Боснія і Герцеговина, Грузія; держави, які є офіційними кандидатами (переговорний етап), – Сербія, Чорногорія, Туреччина, Албанія, Північна Македонія, Республіка Молдова та Україна). Його тривалість залежить значною мірою від суспільно-політичної волі, яка формується під впливом різних процесів, з-поміж яких можна назвати: вибори та зміни органів законодавчої та виконавчої влади, ефективність проведення реформ і інституційних змін, а також адаптація національного законодавства до стандартів *acquis* ЄС [8].

У рамках аналізу питання щодо здобуття Україною статусу держави-кандидата на вступ до Європейського Союзу варто виокремити кілька важливих етапів, які визначають цей процес. Зокрема, 28 лютого 2022 року Україна офіційно подала заявку на членство в ЄС. Відповідно, 17 червня 2022 року Європейська комісія представила свій висновок, у якому рекомендувала Раді ЄС надати Україні статус кандидата, наголошуючи на потребі у виконанні семи ключових умов.

Рішення щодо надання Україні статусу кандидата було ухвалене 23 червня 2022 року в межах саміту Європейської Ради. Лідери держав-членів ЄС підтримали рекомендацію Європейської комісії, яка базувалася на оцінці відповідності України критеріям для отримання такого статусу. У зв'язку з цим перед Україною постає завдання реалізації ряду реформ, спрямованих на вдосконалення семи визначених напрямів, які є критично важливими для подальшого просування євроінтеграційного процесу.

Аналізуючи питання адаптації законодавства України до правової системи Європейського Союзу в контексті євроінтеграції, Л. А. Корунчак зазначає, що «зокрема, Комісія рекомендувала надати Україні статус кандидата за умови, що буде вжито таких кроків:

- ухвалення та впровадження законодавства щодо процедури відбору суддів Конституційного Суду України, охоплюючи процес попереднього відбору на основі оцінки їх доброчесності та професійних навичок, відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії;

- завершення перевірки доброчесності кандидатів у члени Вищої ради юстиції Радою з етики та відбір кандидатів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

- посилення боротьби з корупцією, зокрема на високому рівні, засобом активних та ефективних розслідувань, а також забезпечення належної динаміки судових справ та винесених вироків; завершення призначення нового керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури за допомогою атестації визначеного переможця конкурсу та проведення процесу відбору й призначення на посаду нового директора Національного антикорупційного бюро України;

- забезпечення відповідності законодавства про боротьбу з відмиванням грошей стандартам Групи з фінансових заходів (FATF); ухвалення комплексного стратегічного плану реформування всього правоохоронного сектору як частини середовища безпеки України;

- запровадження антиолігархічного закону з метою обмеження надмірного впливу олігархів на економічне, політичне та суспільне життя; це має бути зроблено юридично обґрунтованим чином, з урахуванням майбутнього висновку Венеціанської комісії щодо відповідного законодавства;

– подолання впливу суб'єктів з корисливими інтересами через ухвалення закону про ЗМІ, який узгоджує законодавство України з Директивою ЄС про аудіовізуальні медіапослуги й надає повноваження незалежному медіарегулятору;

– завершення реформи законодавчої бази щодо національних меншин, яка нині готується, згідно з рекомендаціями Венеціанської комісії, та ухвалення негайних та ефективних механізмів імплементації» [9, с. 16].

С. Белікова акцентує на тому, що наявні в правовій системі нормативні прогалини, дефіцит спеціалізованих законів, а також суперечності між окремими законами й нормативно-правовими актами стали ключовими викликами для реалізації правової реформи та адаптації національного законодавства до норм Європейського Союзу.

Автор підкреслює, що на сучасному етапі така адаптація розглядається як поступовий процес наближення національного законодавства, охоплюючи правотворчу діяльність, юридичну техніку, практичну реалізацію норм права та правозастосування, із законодавством ЄС, із дотриманням установлених критеріїв і стандартів [10, с. 15].

Досвід держав-членів Європейського Союзу свідчить, що процес інтеграції до ЄС і пов'язана з ним адаптація національного законодавства здійснювалися за допомогою різноманітних правових та інституційних механізмів. Однак у всіх випадках успішність цього процесу значною мірою залежала від скоординованості дій між парламентом та урядом [11, с. 120].

Україна активно реалізує завдання, пов'язані з євроінтеграційним процесом, зокрема здійснює імплементацію положень Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, гармонізує національне законодавство з нормами права ЄС, поглиблює торговельно-економічне співробітництво з країнами Євросоюзу, а також інтегрується в сектори Внутрішнього ринку ЄС. Крім того, держава розширює свою участь у європейських програмах та ініціативах, що сприяє її поступовій інтеграції до європейського простору.

Водночас отримання статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу ставить перед Україною нові, масштабні та складні завдання. У цьому контексті держава визначила пріоритетною метою досягнення повної готовності до членства в ЄС у максимально стислі строки, враховуючи складні умови, зумовлені тривалою повномасштабною війною [12].

Це, зокрема, підтверджують висновки Європейської Комісії у звіті за 2023 рік щодо України, в якому зазначено, що «держава продовжила зусилля з гармонізації національного законодавства з *acquis* у багатьох сферах», демонструючи готовність до виконання зобов'язань, пов'язаних із членством у Європейському Союзі [13].

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, можемо констатувати, що аналіз досліджень учених свідчить про багатовимірність процесу адаптації законодавства України до норм права ЄС. Це складний і багатоаспектний процес, який вимагає комплексного підходу, узгодженості дій різних інституцій і врахування специфіки української правової системи. Роль науки в цьому процесі є надзвичайно важливою, оскільки вона забезпечує теоретичне підґрунтя та практичні рекомендації для ефективної реалізації євроінтеграційних завдань.

Адаптація законодавства України до норм права Європейського Союзу є одним із ключових елементів процесу євроінтеграції, що визначає не лише правову, але й соціально-економічну та політичну трансформацію держави. Передусім адаптація законодавства сприяє гармонізації правової системи України з *acquis communautaire*, що є основою європейського права. Це забезпечує правову визначеність для суб'єктів господарювання та громадян, які взаємодіють у межах єдиного європейського правового простору. Впровадження норм і стандартів ЄС у національне законодавство сприяє посиленню верховенства права, прозорості та ефективності державного управління.

По-друге, адаптація законодавства має важливе значення для економічної інтеграції. Уніфікація правил у сферах торгівлі, конкуренції, захисту прав споживачів та екологічних стандартів створює передумови для розширення доступу українських товарів і послуг на ринки ЄС. Це зі свого боку стимулює економічне зростання та сприяє залученню іноземних інвестицій.

По-третє, процес адаптації законодавства сприяє соціальній інтеграції через упровадження високих стандартів захисту прав людини, трудових прав, гендерної рівності та соціального забезпечення. Це підвищує рівень життя громадян і зміцнює довіру до державних інституцій.

Однак у процесі адаптації існують значні виклики. До них належать складність імплементації норм ЄС в умовах існуючих правових традицій, недостатність фінансових і кадрових ресурсів, а також потреба в забезпеченні ефективного моніторингу виконання прийнятих норм. Вирішення цих проблем потребує системного підходу, міжвідомчої координації та активної співпраці з європейськими партнерами.

Відтак адаптація законодавства України до норм права ЄС є важливим інструментом інтеграції країни до європейського правового та економічного простору. Її успішна реалізація залежить від політичної волі й України, і держав-членів ЄС, а також стратегічного планування та спроможності українських державних інституцій забезпечувати сталий розвиток відповідно до європейських стандартів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абросімов С. А. Поняття та зміст адаптації цивільного законодавства України до законодавства ЄС у сфері купівлі-продажу. *Університетські наукові записки*. 2020. № 3–4 (75–76). С. 217–225.
2. Фокін Я. Ф. Проблеми та перспективи адаптації законодавства України до норм ЄС під час збройної агресії. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2024. № 12. URL : <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-12-01-09/2024-12-01-09>
3. Федунь М. Адаптація законодавства України до стандартів Європейського Союзу у сфері поводження з відходами. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2014. Вип. 36, ч. 2. С. 191–199.
4. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV. *Офіційний вісник України*. 2004. № 15. Ст. 30.

Добрянська Н. В. Значення адаптації законодавства України з ACQUIS ЄС на шляху до євроінтеграції

5. Яковюк І. В. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу: проблеми реалізації. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2021. Вип. 24. С. 37–49.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, від 27.06.2014. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
7. Сіваш А. А., Шерстюк К. Д. Адаптація законодавства України у сфері інтелектуальної власності в контексті європейської інтеграції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 731–734.
8. Шевченко С. Кроки України в адаптації українського законодавства до європейських стандартів: історична ретроспектива і порядок денний. 2023. 15 травня. URL : <https://jurfem.com.ua/kroku-ukrayiny-v-adaptatsiyi-ukrayinsko-ho-zakonodavska-do-europeyskykh-standartiv/>
9. Корунчак Л. А. Євроінтеграція: питання адаптації законодавства України до правової системи Європейського Союзу. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4, ч. 2. С. 14–19.
10. Белікова С. О. Удосконалення національного законодавства – шлях до його адаптації із законодавством Європейського Союзу. *Теорія та практика адаптації законодавства України до законодавства ЄС* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 8 червня 2018 року / за ред. проф. Р. С. Мельника, відпов. ред. канд. юрид. наук Л. Ю. Малюга. К. : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 15–16.
11. Риндюк В. І., Кучинська О. Ю. Адаптація національного законодавства до права ЄС: досвід держав-членів та держав-кандидатів для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2024. Вип. 82, частина 1. С. 120–126.
12. Європейська інтеграція України / Урядовий портал. URL : <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/priorytety-uriadu/evropeiska-intehratsiia-ukrainy>
13. Основні висновки щодо звіту про Україну 2023 року. URL : https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/qanda_23_5631

REFERENCES

1. Abrosimov S. A. (2020). Poniattia ta zmist adaptatsii tsyvilnoho zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva YeS u sferi kupivli-prodazhu [The concept and content of the adaptation of Ukrainian civil legislation to EU legislation in the field of purchase and sale]. *Universytetski naukovi zapysky*. № 3–4 (75–76). S. 217–225 [in Ukrainian].
2. Fokin Ya. F. (2024). Problemy ta perspektyvy adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do norm YeS pid chas zbroinoi ahresii [Problems and prospects of adapting Ukrainian legislation to EU norms during armed aggression]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia*. № 12. URL : <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2024-12-01-09/2024-12-01-09> [in Ukrainian].

3. Fedun M. (2014). Adaptatsiia zakonodavstva Ukrainy do standartiv Yevropeiskoho Soiuzu u sferi povodzhennia z vidkhodamy [Adaptation of Ukrainian legislation to European Union standards in the field of waste management]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia mizhnarodni vidnosyny*. Vyp. 36, Ch. 2. S. 191–199 [in Ukrainian].

4. Pro Zahalnoderzhavnu prohramu adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropeiskoho Soiuzu : Zakon Ukrainy vid 18.03.2004 № 1629-IV. [On the National Program for Adapting the Legislation of Ukraine to the Legislation of the European Union: Law of Ukraine No. 1629-IV of March 18, 2004]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. 2004. № 15. St. 30 [in Ukrainian].

5. Iakoviuk I. V. (2021). Adaptatsiia zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva Yevropeiskoho Soiuzu: problemy realizatsii [Adaptation of Ukrainian legislation to European Union legislation: implementation problems]. *Derzhavne budivnytstvo ta mistseve samovriaduvannia*. Vyp. 24. S. 37–49 [in Ukrainian].

6. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym Spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony vid 27.06.2014 [Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part, dated 27.06.2014]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text [in Ukrainian].

7. Sivash A. A., Sherstiuk K. D. (2023). Adaptatsiia zakonodavstva Ukrainy u sferi intelektualnoi vlasnosti v konteksti yevropeiskoi intehratsii [Adaptation of Ukrainian legislation in the field of intellectual property in the context of European integration]. *Yurydychni naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 4. S. 731–734 [in Ukrainian].

8. Shevchenko S. (2023). Kroky Ukrainy v adaptatsii ukrainskoho zakonodavstva do yevropeyskykh standartiv: istorychna retrospektyva i poriadok denni [Ukraine's Steps in Adapting Ukrainian Legislation to European Standards: Historical Retrospective and Agenda. May 15, 2023]. 15 travnia. URL : <https://jurfem.com.ua/kroky-ukrayiny-v-adaptatsiyi-ukrayinskoho-zakonodavska-do-evropeyskykh-standartiv/> [in Ukrainian].

9. Korunchak L. A. (2022). Yevrointehratsiia: pytannia adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do pravovoi systemy Yevropeiskoho Soiuzu [European integration: the issue of adapting Ukrainian legislation to the legal system of the European Union]. *Pivdennoukrainskyi pravnychi chasopys*. № 4, Ch. 2. S. 14–19 [in Ukrainian].

10. Belikova S. O. (2018). Udoskonalennia natsionalnoho zakonodavstva – shliakh do yoho adaptatsii iz zakonodavstvom Yevropeiskoho Soiuzu [Improving national legislation is the way to adapt it to European Union legislation]. *Teoriia ta praktyka adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva YeS : materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii, m. Kyiv, 8 chervnia 2018 roku / za red. prof. R. S. Melnyka, vidpov. red. k.i.u.n. L. Yu. Maliuha. K. : Vydavnychi dim «Helvetyka»*. S. 15–16 [in Ukrainian].

11. Ryndiuk V. I., Kuchynska O. Yu. (2024). Adaptatsiia natsionalnoho zakonodavstva do prava YeS: dosvid derzhav-chleniv ta derzhav-kandydativ dlia Ukrainy [Adaptation of national legislation to EU law: experience of member states and candidate countries for Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu. Seriiia PRAVO*. Vyp. 82, chastyina 1. S. 120–126 [in Ukrainian].

12. Ievropeiska intehratsiia Ukrainy [European integration of Ukraine] / Uriadovyi portal. URL : <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/priorytety-uriadu/evropeiska-intehratsiia-ukrainy> [in Ukrainian].

13. Osnovni vysnovky shchodo zvitv pro Ukrainu 2023 roku [Key findings of the 2023 Ukraine report]. URL : https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/uk/qanda_23_5631 [in Ukrainian].

N. V. Dobryanska. THE IMPORTANCE OF ADAPTATION OF UKRAINIAN LEGISLATION WITH THE EU ACQUIS ON THE PATH TO EUROPEAN INTEGRATION

The article examines the significance of adapting Ukrainian legislation to the acquis of the European Union in the context of European integration processes. It is established that the convergence of legal systems is a key element in the development of international relations, and its intensification, especially in the economic sphere, has led to the formation of complex systemic relations between the main subjects of international law. This, in turn, contributed to the creation of integration interstate associations, such as the European Union. It is emphasized that the analysis of the works of leading scientists confirms the multifaceted and multidimensional nature of the process of adapting Ukrainian legislation to European legal standards. This process is complex and requires a systematic approach, coordination of efforts of various state institutions and taking into account the peculiarities of the national legal system. The role of science, which provides a theoretical basis and practical recommendations for the successful implementation of tasks related to European integration, is particularly emphasized. The key stages of the European integration process of Ukraine and the measures taken by our state in this direction are considered. It has been established that one of the fundamental aspects of the European integration process is the harmonization of Ukrainian legislation with the legal norms of the European Union. This process acts not only as a legal mechanism, but also as a catalyst for socio-economic and political changes in the state. Particular attention is paid to the role of legislative adaptation in ensuring economic integration. In particular, the unification of regulatory norms in the areas of trade, competition, consumer protection and environmental policy contributes to the creation of favorable conditions for the access of Ukrainian goods and services to EU markets. This, in turn, stimulates the country's economic development, helps attract foreign investment and strengthens Ukraine's position in the global economy.

It is also emphasized that the adaptation of national legislation contributes to social integration by introducing high standards in the field of human rights protection, labor rights, gender equality and social security. At the same time, a number of challenges facing Ukraine in this process are noted, in particular: the complexity of implementing European Union norms in the context of established legal traditions, limited financial and human resources, as well as the need to ensure effective monitoring of the implementation of adopted regulatory legal acts. To overcome these difficulties, a systematic approach, established interdepartmental coordination and active interaction with European partners are necessary.

Key words: *adaptation, harmonization, approximation, legislation, acquis communautaire, European Union, integration, European legal space, standards, European market, economic cooperation, investments.*

Стаття надійшла до редколегії 9 жовтня 2025 року